

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ενότητα 1η

1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ανάλογα με τη σημασία τους (Αποφαντική, Ερωτηματική, Προστακτική, Επιφωνηματική):

1. Μην προκαλείτε συνεχώς καυγάδες!
.....
2. Το αντικανονικό προσπέρασμα στον δρόμο είναι πολύ επικίνδυνο.
.....
3. Σε πόση ώρα θα φτάσουμε στο νησί;
.....
4. Οι ειδήσεις σήμερα είναι δυσάρεστες.
.....
5. Μην είσαι άδικος μαζί της!
.....
6. Τι παλιόπαιδο που είσαι!
.....
7. Ποια είναι η γνώμη σου για το θέμα;
.....
8. Το ταξίδι διαρκεί τρεις ώρες.
.....
9. Πόση καλοσύνη έδειξε για τον ανθρώπινο πόνο!
.....
10. Πού είναι η πλατεία του χωριού;
.....
11. Διάβασέ μου ένα απόσπασμα από τον Σολωμό.
.....
12. Τόσο κακό για το τίποτα!
.....

2. Να μετατρέψετε τις παρακάτω αποφαντικές προτάσεις σε ερωτηματικές, επιφωνηματικές και προστακτικές:

1. Ο Γιάννης δουλεύει σκληρά.
.....
.....
.....
2. Η Μαρία περιποιήθηκε τους ξένους.
.....
.....
.....

3. Ο κηπουρός φύτεψε μια πορτοκαλιά στον κήπο.

.....
.....
.....

4. Ο παππούς έδωσε χαρτζιλίκι στον εγγονό του.

.....
.....
.....

5. Ο Δημήτρης δε λέει ποτέ ψέματα.

.....
.....
.....

6. Οι μαθητές επισκέφτηκαν το μουσείο της πόλης.

.....
.....
.....

7. Οι γιατροί φρόντισαν αμέσως τους τραυματίες.

.....
.....
.....

8. Τα μικρά παιδιά κρατούσαν τους γονείς από το χέρι.

.....
.....
.....

3. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις ανάλογα με την ποιότητά τους (καταφατικές ή αρνητικές):

1. Όλοι ανυπομονούσαν για την έναρξη της παράστασης.

.....

2. Η Ελένη δεν αγαπά το διάβασμα.

.....

3. Κανένας δεν μπορούσε να βοηθήσει.

.....

4. Το μάθημα αρχίζει στις οκτώ.

.....

5. Τίποτα δεν αξίζει όσο η αγάπη.

.....

6. Οι πολιτικοί πρέπει να είναι ακέραιοι.

.....

7. Οι φάλαινες είναι θηλαστικά.

.....

8. Ο Γιάννης ποτέ δεν ήταν καπνιστής.

.....

9. Πουθενά δεν είδα τον Πέτρο.

.....

10. Η Ζωή είναι απρόβλεπτη.

.....

Ενότητα 4η

1. Να χωρίσετε τις προτάσεις σε Ονοματική και Ρηματική Φράση:

α. Το φαγητό είναι απόλαυση.

ΟΦ.

ΡΦ.

β. Ο σύγχρονος άνθρωπος αδιαφορεί για την ποιότητα του φαγητού του.

ΟΦ.

ΡΦ.

γ. Η χρήση αλκοόλ έχει καταστροφικά αποτελέσματα για την υγεία του ανθρώπου.

ΟΦ.

ΡΦ.

δ. Το κάπνισμα σε νεαρή ηλικία έχει ολέθριες επιπτώσεις στον οργανισμό των παιδιών.

ΟΦ.

ΡΦ.

2. Να χωρίσετε τις προτάσεις σε ονοματικό και ρηματικό μέρος και να κρίνετε ποιες ΟΦ (του Ονοματικού μέρους) έχουν απλή μορφή και ποιες διευρυμένα.

α. Η πρωταρχική σημασία του φαγητού είναι η επιβίωση του ανθρώπου.

.....

β. Η υγεία είναι το πολυτιμότερο αγαθό για τον άνθρωπο.

.....

γ. Το ενδιαφέρον για την προστασία της υγείας μας δείχνει το σεβασμό μας για την ανθρώπινη ζωή.

.....

δ. Οι γονείς θα πρέπει να δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη διατροφή των παιδιών τους.

.....

ε. Τις τελευταίες δεκαετίες έχει συντελεστεί μεγάλη ανάπτυξη του φαινομένου «φάστφουντ».

.....

3. Να βρείτε τις ΟΦ που υπάρχουν μέσα στις ΡΦ των παρακάτω περιόδων.

- α. Το «γρήγορο» φαγητό έχει γίνει τρόπος ζωής.
.....
- β. Η υγιεινή διατροφή είναι τροφή πλούσια σε θρεπτικές ουσίες.
.....
- γ. Το πρωινό βελτιώνει την πνευματική και φυσική μας κατάσταση.
.....
- δ. Τα πρότυπα που προβάλλονται από την τηλεόραση επηρεάζουν τις διατροφικές συνήθειες των παιδιών.
.....

4. Να βρείτε τη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων ΟΦ.

- α. Τα παιδιά συνήθως δεν τρώνε πρωινό.
.....
- β. Στη μεσογειακή διατροφή η κατανάλωση γάλακτος είναι μέτρια.
.....
- γ. Μεγάλο ποσοστό των Ελλήνων μαθητών καπνίζει σε ημερήσια βάση.
.....

5. Στις παρακάτω προτάσεις να εντοπίσετε τους επιθετικούς προσδιορισμούς και να βρείτε πώς εκφέρονται (με επίθετο, αντωνυμία, μετοχή κ.λ.π.).

- α. Ήταν **αδύνατος και ευαίσθητος** χαρακτήρας.
.....
- β. Μην ασχολείσαι με **ασήμαντες** υποθέσεις.
.....
- γ. Δεν άντεξε **τόση** χαρά.
.....
- δ. **Χίλιοι μύριοι** καλογέροι σ' **ένα** ράσο τυλιγμένοι.
.....
- ε. Τα **πληγωμένα** πουλιά δεν κουνιούνταν.
.....

Ενότητα 5η

1. Στα παρακάτω ρήματα να βρείτε τη διάθεση και τη φωνή:

- α. Η βροχή **πότισε** τα χωράφια.
.....

- β. Η πολυκατοικία γκρεμίστηκε από τον σεισμό.
.....
- γ. Κάθε πρωί σηκώνομαι στις επτά και ετοιμάζομαι για το σχολείο.
.....
- δ. Ο πατέρας εργάζεται σκληρά στην καπνοβιομηχανία.
.....
- ε. Τα χιόνια στα βουνά ακόμα δεν έλιωσαν.
.....
- στ. Παντρεύτηκε σε νεαρή ηλικία.
.....
- ζ. Καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη.
.....
- η. Ο υδραυλικός επισκεύασε τη βρύση πολύ γρήγορα.
.....
- θ. Η πολυκατοικία γκρεμίστηκε από τον σεισμό.
.....
- ι. Στεναχωρήθηκα πολύ που έσπασε το αγαπημένο βάζο της μητέρας.
.....

2. Να γράψετε την χρονική βαθμίδα, τον χρόνο και το ποιόν ενέργειας των ρημάτων που υπογραμμίζονται:

- α. Δυστυχώς πολλοί άνθρωποι πετούν τα σκουπίδια στο δρόμο.
.....
- β. Έγραψε μια επιστολή.
.....
- γ. Ύστερα από χρόνια θα έχεις συνειδητοποιήσει πόσο μεγάλο λάθος έκανες.
.....
- δ. Την Παρασκευή έβρεχε διαρκώς.
.....
- ε. Το μεσημέρι θα έχω ετοιμάσει φαγητό.
.....
- στ. Απορώ πώς θα πηγαίνεις στο σχολείο χωρίς το λεωφορείο.
.....
- ζ. Τα παιδιά παρακολουθούσαν με μεγάλη προσήλωση την ταινία.
.....
- η. Όσο εσύ θα διαβάζεις, εγώ θα παρακολουθήσω τηλεόραση.
.....

Ενότητα 6η

1. Να χαρακτηρίσετε τους υπογραμμισμένους ετερόπρωτους ονοματικούς προσδιορισμούς (γενικές) στα παρακάτω παραδείγματα:

1. Η ταβέρνα του μπαρμπα – Γιάννη.

.....

2. Φοράει γραβάτα της μόδας.

.....

3. Εργάζεται σε αποθήκη σιτηρών.

.....

4. Διάβασε πέντε κεφάλαια του βιβλίου που της χάρισαν

.....

5. Ακούγεται το σφύριγμα του ανέμου.

.....

6. Οι στρατιώτες είναι οι φρουροί της πατρίδας.

.....

7. Τον τσάκισε η πίκρα του χωρισμού.

.....

8. Παράγγειλε τα ρούχα του γάμου.

.....

9. Η ναυμαχία του Ναβαρίνου.

.....

10. Διάβασε την Ιστορία του Θουκυδίδη.

.....

2. Να υπογραμμίσετε και να δηλώσετε τις παραθέσεις και τις επεξηγήσεις στα παρακάτω παραδείγματα:

1. Το σχολείο βράβευσε τον Παπαδόπουλο, το συμμαθητή μου.

.....

2. Εμφανίστηκε ο Γιώργος, ο αδερφός μου.

.....

3. Είναι λάτρης του αθλήματος, του ποδόσφαιρου.

.....

4. Ο Νίκος είδε την Ελένη, την ξαδέλφη του

.....

5. Κάποια παιδιά έδειραν το φίλο μου, τον Πελοπίδα.

.....

6. Δύο μεγάλοι θεοί, ο Ποσειδώνας κι ο Πλούτωνας, ήσαν αδελφοί του Δία.

.....

7. Ο καθηγητής, ο Ν. Γεωργιάδης, σε θέλει.

.....

8. Περάσαμε τον Αλιάκμονα, τον μεγάλο ποταμό.
.....
9. Οι ηλικιωμένοι έχουν ένα όπλο, την πολύτιμη εμπειρία.
.....
10. Οι εύζωνοι, οι φρουροί των συνόρων μας, είναι πανύψηλοι.
.....

Ενότητες 2η - 3η

1. Να αναλύσετε τις παρακάτω παραγράφους στα δομικά τους στοιχεία: (Θεματική Πρόταση, Σχόλια/Λεπτομέρειες, Κατακλείδα)

Κείμενο 1

Οι περισσότεροι μαθητές στο Γυμνάσιο έχουν πολύ λίγο ελεύθερο χρόνο. Τα μαθήματα που διδάσκονται είναι πολλά και οι υποχρεώσεις (διάβασμα, γράψιμο) που απορρέουν από αυτά είναι μεγάλες. Πολλοί από τους καθηγητές τους θεωρούν πως το μάθημα που διδάσκουν είναι το πιο σημαντικό και γι' αυτό τους φορτώνουν με πολλά καθήκοντα. Αν όμως πρέπει να προετοιμαστεί κανείς για πέντε ή έξι μαθήματα, απαιτείται πολύς χρόνος. Αλλά παρ' όλο το φόρτο και την πίεση των σχολικών μαθημάτων, πάλι θα είχαν χρόνο για παιχνίδι ή ξεκούραση, αν δεν είχαν και άλλα καθήκοντα ή ασχολίες, που είναι γνωστά σε όλους μας: φροντιστήρια, ξένες γλώσσες, μουσική, χορός και άλλα. Ύστερα από όλα αυτά, δεν είναι δικαιολογημένα πολλά παιδιά να διαμαρτύρονται για το μεγάλο φόρτο δουλειάς και την έλλειψη ελεύθερου χρόνου;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Κείμενο 2

Δε με είχε απασχολήσει ποτέ αν υπάρχει δυστυχία γύρω μου, μέχρι που παρακολούθησα μία εκπομπή στην τηλεόραση για τη φτώχεια στον Τρίτο Κόσμο. Αναρωτήθηκα αν η φτώχεια είναι περιορισμένη μόνο στον Τρίτο Κόσμο. Άρχισα λοιπόν να παρατηρώ τα παιδιά της τάξης μου και να ρωτώ γι' αυτά. Μου είπαν πως ένα παιδί, καλός μαθητής, εργάζεται τέσσερις ώρες κάθε απόγευμα σε ένα βενζινάδικο, διότι ο πατέρας του είναι άρρωστος και η μητέρα του άνεργη. Ένα άλλο παιδί με γονείς μετανάστες δεν αγοράζει ποτέ τίποτε από το κυλικείο του σχολείου. Δύο ακόμη συμμαθητές μου σπάνια φορούν διαφορετικά ρούχα και δε συμμετέχουν ποτέ στις εκδρομές του σχολείου. Τότε κατάλαβα πως ορισμένα παιδιά στην τάξη μου είναι φτωχα.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Με βάση το παρακάτω περιγραφικό κείμενο να αποδώσετε τα βασικά γνωρίσματα της περιγραφής (ποιος ή τι περιγράφεται, σε ποια γνωρίσματά του δίνεται έμφαση, ποια μέρη του λόγου χρησιμοποιεί κυρίως ο συγγραφέας για να κάνει την περιγραφή, ποιος είναι ο ρηματικός χρόνος - χρονική βαθμίδα & ποιόν - και το ρηματικό πρόσωπο που χρησιμοποιείται):

Ήταν ένας μάλλον ψηλός στο ανάστημα γέροντας με δίκωχο λεβέντικα στραβό στο ψαρρό κεφάλι, πρόσωπο χαρακωμένο από τα χρόνια και τις κακουχίες, μάτι ζωηρό, ριχτό μουστάκι. Οι κινήσεις του, το βάδισμά του, πρόδιδαν μία ζωντάνια ασυνήθιστη στην ηλικία αυτή. Βροντούσε περπατώντας την αχώριστη μαγκούρα του με νταηλίκι πεισματερό. Στο πρόσωπό του, το τραβηγμένο κι αδρό παίζανε χαρούμενα τις λάμπεις τους και τις σκιές μια πρωτόγονη παληκαριά βουνήσια και μια φαιδρότητα γεμάτη θυμοσοφία ώριμη μαζί και παιδική.

(Άγγελος Τερζάκης, Ο γεροταγματάρχης)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....